

Fotboll är också politik

24 juni: Polen - Colombia

Polen:

Topprankade i sin slutspelsgrupp och förhandstippade att kvalificera sig till åttondelsfinal är det med Colombia det polska laget får slåss om förstaplatsen. Så var det tänkt. I premiärförlusten såg Polen högst medelmåttigt ut och nu blir den tänkta gruppfinalen istället en måstematch för båda lagen. Polen har gjort en raketliknande uppgång i FIFA-ranking: från plats 76 år 2013 har man tagit sig upp till en sjundeplats i år. Mycket av uppgången har att göra med taktiskt valda vänskapsmatcher, men också ovärderliga insatser av storspelare som Robert Lewandowski och Blaszczykowski. Alla delar av det polska civilsamhället har dock inte varit lika framgångsrika som fotbollslaget på senare år, då regeringen, ledd av "Lag- och Rättvisepartiet" (PiS) dragit in stöd för en mängd länge verksamma organisationer för att rikta om bidrag till ändamål som är mer i linje med partiets ideologi. Organisationer som arbetar för kvinnliga brottsoffer eller mot hatbrott riktade mot HBTQ-personer har varit tvungna att kraftigt krympa sin verksamhet eftersom regeringens uttalade ståndpunkt är att man önskar ett fokus på "familjen". Utvecklingen är särskilt beklämmande i just Polen – ett land vars demokratiska kamp mot kommuniststyret så tydligt leddes av civilsamhällesföreningar som Solidaritet. Reformerna är ett exempel på den illiberala strömningen som steg för steg är på god väg att också montera ned den polska demokratin och rättsstaten. Mer restriktiv abortlagstiftning, inskränkning av medias oberoende samt politisering av domstolsväsendet är alla regeringsåtgärder som utmynnat i massiva protester, men också i det sistnämnda fallet fått EU-kommissionen att utfärda en historisk varning.

Colombia:

Är det kanske nu som 2014- års charmlag skall gå hela vägen? Den då skadade stjärnan Radamel Falcao är hel än så länge och kaptenen har sin kanske sista chans att leda *los Cafeteros* i slutspelet. Premiären blev dock en chock och en tidig utvisning mot Japan blev till slut en förlust med 1-2. Nu är man piskat att slå Polen som är i samma situation. En liknande nagelbitare har inrikespolitiken i landet varit under tiden: under åren som gått sedan det förra mästerskapet har landet tilldelats åtminstone en guldmedalj – Nobels fredspris. Utmärkelsen gick till presidenten, men får ses som ett kvitto på de enorma ansträngningar hela landet gjort för att få en 50-årig konflikt till ända. Allt är dock inte frid och fröjd, mycket av den problematik som låg till grund för och som blivit en konsekvens av de långa gerillastriderna finns kvar att lösa. Bönder som har lovats hjälp att byta grödor från kokaplantan väntar i stora delar av landet fortfarande på uteblivna insatser från regeringen. Samtidigt har också samhällsklimatet blivit hårdare, och många röster tystas med förevändningen att den bräckliga fredsprocessen inte får äventyras, trots att de lyfter helt andra frågor och orättvisor. I maj 2018 valdes den konservativa kandidaten Ivan Duque till landets yngste president på över hundra år. Duque, som står den tidigare presidenten Uribe nära (och av kritiker setts som hans nickedocka), har kampanjat under parollen fred och rättvisa och till exempel sagt att fd rebeller som gjort sig skyldiga till krigsbrott först skall erkänna och kompensera offren innan de får inta officiella ställningar.

Det colombianska folket förtjänar fred och rättvisa – återstår att se om Duque & co lyckas hitta den svåra balansen mellan de två. Mot Polen hoppas vi laget hittar sin spelmässiga briljans – med ett uns av självbehärskning. **TV 4 20:00.**

Polen

Huvudstad: Warszawa

Befolkning: 37 950 000

SILC SCORE: **3,4***

Colombia

Huvudstad: Bogotá

Befolkning: 48 650 000

SILC SCORE: **11,8***

*SILC SCORE är en ranking skapad av en sammanvägning av ländernas FIFA-ranking (hur bra de anses vara på fotboll) och olika mått på demokratisk utveckling så som civilsamhälle, jämställdhet, fria val och rättsstat. Positiv tendens premieras. SILC SCORE ger vägledning till vilka du bör hålla på i fotbolls-VM med rent samvete framför TV:n. Hög SILC SCORE= nederlagstippat lag med positiv demokratisk utveckling.